

(A)

Chambre des Représentants

SESSION 1955-1956.

8 NOVEMBRE 1955.

PROJET DE LOI

tendant à préciser et à compléter la loi du 9 mars 1953, réalisant certains ajustements en matière de pensions militaires et accordant la gratuité des soins médicaux et pharmaceutiques aux invalides militaires du temps de paix.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le présent projet de loi tend à préciser et à compléter les articles 3 et 4 de la loi du 9 mars 1953 réalisant certains ajustements en matière de pensions militaires et accordant la gratuité des soins médicaux et pharmaceutiques aux invalides militaires du temps de paix, articles dont l'application a donné lieu à discussion.

Ce projet de loi n'entrainera qu'une dépense minime, étant donné que les pensions qu'il vise ont pour la plupart déjà été prévues au budget sur le taux que tendent à consacrer les mesures envisagées.

Article premier.

Cet article est justifié par la nécessité de mettre fin à une controverse qui a surgi entre la Cour des comptes et le département des Finances à l'occasion de la fixation du taux d'une pension reconnue à une veuve du temps de paix en vertu de l'article 3 de la loi du 9 mars 1953 précitée.

Cette disposition interprétative permettra de régler une trentaine de cas actuellement en suspens, et en moyenne, 4 cas par an pour l'avenir.

La position prise par la Cour aboutit, en réalité, à fixer, pour cette catégorie de veuves, le taux de pension à un montant inférieur à celui que le législateur a entendu leur donner en votant ladite loi du 9 mars 1953.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1955-1956.

8 NOVEMBER 1955.

WETSONTWERP

strekkende tot het nader omschrijven en tot het aanvullen van de wet van 9 maart 1953, houdende sommige aanpassingen in zake militaire pensioenen en verlening van kosteloze genees- en artsenkundige verzorging voor de militaire invaliden van vredestijd.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Onderhavig wetsontwerp strekt er toe de artikelen 3 en 4 van de wet van 9 maart 1953, houdende sommige aanpassingen in zake militaire pensioenen en verlenging van kosteloze genees- en artsenkundige verzorging voor de militaire invaliden van vredestijd, artikelen waarvan de toepassing aanleiding tot betwisting heeft gegeven, te preciseren en aan te vullen.

Dit wetsontwerp zal slechts een minieme uitgave voor gevolg hebben, daar de pensioenen welke het beoogt voor het merendeel reeds in de begroting werden voorziën voor het bedrag dat de in het vooruitzicht gestelde maatregelen willen bekraftigen.

Eerste artikel.

Dit artikel wordt gerechtvaardigd door de noodzakelijkheid een einde te stellen aan een betwisting opgerezen tussen het Rekenhof en het departement van Financiën bij gelegenheid van het vaststellen van het bedrag van een pensioen, toegekend aan een weduwe krachtens artikel 3 van voormalde wet van 9 maart 1953.

Deze verklarende bepaling zal het mogelijk maken een dertigtal thans hangende gevallen te regelen en, voor de toekomst, gemiddeld 4 gevallen per jaar.

Het door het Hof ingenomen standpunt komt er in werkelijkheid op neer het bedrag van het pensioen van deze categorie van weduwen vast te stellen op een bedrag dat lager is dan datgene hetwelk de wetgever, door het stemmen van de voornoemde wet van 9 maart 1953, besloten heeft hun te geven.

Au sujet des ayants droit, ladite loi dispose comme suit en son article 3 :

« Les pensions militaires accordées par application des articles 13, 19, 20, 22 ou 23 des lois coordonnées sur les pensions militaires aux veuves non remariées, aux orphelins et aux descendants, doivent être d'un montant au moins égal à celui des pensions payées aux veuves non remariées bénéficiant d'une pension en vertu de l'article 13, II, des lois coordonnées sur les pensions militaires, aux orphelins et aux descendants de la guerre 1914-1918. »

Il découle de ce texte que le montant de la pension d'une veuve du temps de paix sera désormais déterminé de la même façon que la pension de la veuve non remariée de la guerre 1914-1918, dont le mariage avec le militaire défunt a été contracté postérieurement au fait dommageable.

Il faut rappeler ici les dernières modifications apportées aux pensions des veuves non remariées de la guerre 1914-1918, suivant que le mariage a été contracté avant ou après le fait dommageable.

Pour les premières (mariage antérieur au fait dommageable), le taux de la pension a été fixé sur des nouvelles bases par l'article 2 de la loi du 10 août 1948, réalisant certains ajustements en matière de pensions militaires accordées pour dommages physiques résultant du service, de pensions de réparation et de rentes pour chevrons de front, qui prévoit que les veuves en cause non remariées obtiennent, en lieu et place de leur pension déterminée suivant les lois coordonnées sur les pensions militaires une pension calculée conformément aux prescriptions de l'article 22 de la loi du 26 août 1947 sur les pensions de réparation, applicables aux dommages physiques subis au cours de la guerre 1940-1945 dans l'accomplissement du devoir militaire ou civique.

Le susdit article 22 prévoit que la pension de veuve doit être réduite d'un quart ou de la moitié quand le décès de la victime a lieu respectivement 15 et 25 ans après le fait dommageable, le législateur ayant voulu écarter, en pareil cas, l'imputabilité entière à la guerre de la cause du décès.

C'est dans le même esprit que l'article 2 de la loi du 10 août 1948 stipule qu'il est fait application d'office, le cas échéant, des susdites réductions lorsque le décès du militaire s'est produit respectivement quinze et vingt-cinq ans après le fait dommageable et en outre, qu'en vue d'une application uniforme, ces délais commencent à courir le 30 septembre 1919.

La fixation d'une date uniforme, invoquée en l'occurrence, n'a eu d'autre but que de faciliter la tâche des commissions de pensions et de l'administration, qui, dans bien des cas, ne disposent pas, ou plus, pour le décès résultant de la guerre de 1914-1918, des éléments suffisants permettant de situer, avec précision, la date du fait dommageable.

C'est ainsi, par exemple, qu'en matière de pensions d'invalidité découlant de cette guerre, de nombreuses décisions s'expriment comme suit quant à l'origine des invalidités constatées : « fatigues et dangers pendant la campagne, pendant la captivité, etc... »

Par ailleurs, pour la seconde catégorie de veuves de la guerre 1914-1918, c'est-à-dire celles dont le mariage est postérieur au fait dommageable, la loi du 26 juillet 1952, portant modifications aux lois coordonnées sur les pensions militaires et aux lois coordonnées sur les pensions de réparation, accorde une majoration de 15 % aux

Betreffende de rechthebbenden bepaalt bedoelde wet bij haar artikel 3 wat volgt :

« Het bedrag van de militaire pensioenen die bij toepassing van de artikelen 13, 19, 20, 22 of 23 van de samengeordende wetten op de militaire pensioenen verleend worden aan de niet hertrouwde weduwen, aan de wezen en aan de bloedverwanten in de opgaande linie, moet ten minste gelijk zijn aan dat van de pensioenen uitbetaald aan de niet hertrouwde weduwen die, krachtens artikel 13, II, van de samengeordende wetten op de militaire pensioenen, een pensioen genieten, aan dé wezen en aan de bloedverwanten in de opgaande linie van de oorlog 1914-1918. »

Uit deze tekst vloeit voort dat het bedrag van het pensioen van een weduwe van vredetijd voortaan op dezelfde wijze zal worden vastgesteld als het pensioen van de niet-hertrouwde weduwe van de oorlog 1914-1918 wier huwelijk met de overleden militair na het schadelijk feit werd aangegaan.

Men moet hier aan de laatste wijzigingen herinneren welke aan de pensioenen van de niet-hertrouwde weduwen van de oorlog 1914-1918, werden aangebracht naar gelang het huwelijks voor of na het schadelijk feit werd aangegaan.

Voor de eersten (huwelijks aangegaan voor het schadelijk feit), werd het pensioenbedrag op nieuwe grondslagen vastgesteld door artikel 2 van de wet van 10 augustus 1948, houdende verwezenlijking van zekere aanpassingen in zake militaire pensioenen verleend wegens uit de dienst voortspruitende lichamelijke schade, vergoedingspensioenen en frontstreporenrenten; bewust artikel 2 voorziet dat de betrokken niet hertrouwde weduwen, in plaats van hun overeenkomstig de samengeordende wetten op de militaire pensioenen vastgesteld pensioen, een pensioen bekomen dat berekend is naar de voorschriften van artikel 22 van de wet van 26 augustus 1947 op de vergoedingspensioenen, van toepassing op de lichamelijke schade geleden tijdens de oorlog 1940-1945 in de uitoefening van de militaire of burgerlijke plicht.

Voornoemd artikel 22 voorziet dat het weduwenpensioen met een vierde of met de helft moet worden verminderd wanneer het overlijden van het slachtoffer onderscheidenlijk 15 en 25 jaar na het schadelijk feit voorkomt, daar de wetgever in soortgelijk geval de volledige toerekenbaarheid van de overlijdensoorzaak aan de oorlog, niet heeft willen aanvaarden.

Het is in dezelfde geest dat artikel 2 van de wet van 10 augustus 1948 bepaalt dat, in voorkomend geval, voornoemde verminderingen ambtshalve worden toegepast wanneer het overlijden van de militair onderscheidenlijk vijftien en vijf en twintig jaar na het schadelijk feit is voorgevallen en daarenboven, met het oog op een eenvormige toepassing, deze termijnen op 30 September 1919 beginnen te lopen.

Het eenvormig vaststellen van een datum, in onderhavig geval ingeroepen, heeft geen ander doel dan het vergemakkelijken van de taak van de pensioencommissies en van de administratie die, in vele gevallen, voor de uit de oorlog 1914-1918 voortspruitende overlijdens, niet of niet meer over voldoende gegevens beschikken welke het mogelijk maken met nauwkeurigheid de datum van het schadelijk feit te bepalen.

Zo zijn er, bijvoorbeeld, in zake uit die oorlog voortkomende invaliditeitspensioenen, talrijke beslissingen die, voor wat betreft de oorsprong van de vastgestelde invaliditeiten, zich uitdrukken als volgt : « vermoeienissen en gevaren gedurende de veldtocht, gedurende de krijgsgevangenschap, enz... »

Anderdeels, voor de tweede categorie van weduwen van de oorlog 1914-1918, 't is te zeggen degenen wier huwelijk werd aangegaan na het schadelijk feit, kent de wet van 26 juli 1952, tot wijziging van de samengeordende wetten op de militaire pensioenen en van de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen, een verhoging van 15 % toe

veuves non remariées, étant entendu que cette majoration ne pourra avoir pour effet de porter le total de la pension à plus de 15.000 francs par an si le mari est décédé plus de vingt-cinq ans après le 30 septembre 1919.

La restriction énoncée ici n'a d'autre objet que de ne pas permettre à la pension de la veuve mariée *après la guerre 1914-1918* et dont le mari est décédé plus de vingt-cinq ans après le 30 septembre 1919, de dépasser la pension de la veuve dont le mariage existait au moment du fait dommageable et dont le mari est également décédé plus de vingt-cinq ans après la date pré rappelée.

Cette intention est si évidente que c'est volontairement que la loi du 26 juillet 1952 a négligé de prévoir la nécessité de réduire *d'un quart* la pension des veuves mariées après le fait dommageable et dont le décès du mari se place quinze ans après le dit fait. La raison, dans ce cas, découle du fait que la pension de la veuve mariée avant le fait dommageable et dont le décès du mari répond aux mêmes conditions que ci-dessus est toujours supérieure à la précédente.

Il résulte de ce qui précède qu'en alléguant que l'article 3 de la loi du 9 mars 1953 fait uniquement mention des lois coordonnées sur les pensions militaires, applicables notamment aux veuves de la guerre 1914-1918, la Cour des Comptes exige que dans le cas de la pension du temps de paix, la seule date à prendre en considération pour la réduction éventuelle de cette pension est également le 30 septembre 1919 et non celle du fait dommageable, comme le département l'avait proposé. Il tombe, en effet, sous le sens, que pour les pensions du temps de paix, les délais en cause sont ceux se situant entre l'origine de l'invalidité et le décès.

On ne peut de toute évidence soutenir que la date du 30 septembre 1919 est celle qu'il convient de prendre en considération pour les réductions éventuelles quand il s'agit de faits dommageables se situant en *temps de paix* postérieurement donc au 30 septembre 1919, et dont certains sont même récents. Epouser la thèse de la Cour des Comptes reviendrait à devoir réduire automatiquement toutes les pensions de veuve du temps de paix, lorsque le décès du mari se situe après le 30 septembre 1944 (30 septembre 1919 plus vingt-cinq ans) et cela sans avoir égard au délai qui a pu s'écouler entre le fait dommageable et le décès.

Dans le cas concret qui a donné lieu au différend, le fait dommageable s'est produit le 19 décembre 1938 et le décès du militaire se situe au 7 septembre 1952.

Il n'y a donc en réalité qu'une période de quatorze ans entre le fait dommageable et le décès. L'application, en l'occurrence, de la réduction demandée par la Cour des Comptes du fait qu'il y a plus de vingt-cinq ans entre le 30 septembre 1919 et le décès, serait contraire au but poursuivi par l'article 22 de la loi du 26 août 1947 et n'aurait d'ailleurs aucune signification. Une telle doctrine irait nettement à l'encontre des intentions du législateur dont le but est de ne pas attribuer entièrement la cause du décès à la guerre ou au service en temps de paix, lorsque cet événement survient plus de vingt-cinq ans après le fait dommageable.

L'objet de l'article 1 du présent projet de loi est donc de préciser, en complétant l'article 3 de la loi du 9 mars 1953, que la date à prendre en considération pour les pensions du temps de paix est celle du fait dommageable et non celle du 30 septembre 1919.

aan de niet hertrouwde weduwen, met dien verstande dat deze verhoging niet tot gevolg mag hebben het totaal van het pensioen op te voeren tot meer dan 15.000 frank per jaar, indien de echgenoot meer dan 25 jaar na 30 September 1919 is overleden.

De hier geformuleerde beperking heeft slechts tot doel te verhinderen dat het pensioen van de weduwe gehuwd *na de oorlog van 1914-1918* en wier echtgenoot overleden is na 30 september 1919, het pensioen zou overschrijden van de weduwe wier huwelijk reeds was aangegaan op het ogenblik van het schadelijk feit en wier echtgenoot eveneens meer dan 25 jaar na voormelde datum is overleden.

Dit inzicht is zo klaarblijkend dat de wet van 26 juli 1952 met opzett de noodzakelijkheid niet heeft voorzien het pensioen van de weduwen wier huwelijk werd aangegaan na het schadelijk feit en wier echtgenoot overleden is 15 jaar na het schadelijk feit, met een vierde te verminderen. De reden spruit in dit geval voort uit het feit dat het pensioen van de weduwe wier huwelijk werd aangegaan vóór het schadelijk feit en wier echtgenoot in dezelfde voorwaarden als hierboven is overleden, altijd hoger is dan het voorgaande.

Uit wat voorafgaat blijkt dat door te beweren dat artikel 3 van de wet van 9 maart 1953 alléén de sainengoedende wetten op de militaire pensioenen vermeldt, van toepassing namelijk op de weduwen van de oorlog 1914-1918, het Rekenhof eist dat in het geval van het pensioen vredestijd, de enige in aanmerking te nemen datum voor de eventuele vermindering van dit pensioen eveneens de 30e september 1919 is, en niet deze van het schadelijk feit, zoals het departement het had voorgesteld. Het spreekt inderdaad vanzelf dat, voor de pensioenen van vredestijd, de betrokken termijnen deze zijn gelegen tussen de oorsprong van de invaliditeit en het overlijden.

Men kan redelijkerwijze inderdaad niet staande houden dat de datum van 30 september 1919 deze is waarmede, voor de eventuele verminderingen, rekening moet worden gehoudenwanneer het schadelijke feiten betreft welke zich voordeden in *vredestijd*, dus na 30 september 1919, en waarvan sommige zelfs kortelings plaatsgrepen. De stelling van het Rekenhof aanvaarden zou hierop neerkomen dat men al de weduwenpensioenen van vredestijd automatisch zou moeten verminderenwanneer het overlijden van de echtgenoot overkomen is na 30 september 1944 (30 september 1919 plus vijf en twintig jaar), en zulks zonder rekening te houden met de termijn welke tussen het schadelijk feit en het overlijden kan verlopen zijn.

In het concreet geval dat tot de bewijstelling aanleiding heeft gegeven, is het schadelijk feit voorgevallen op 19 december 1938 en de militair overleed op 7 september 1952.

In werkelijkheid ligt er dus slechts een tijdsperiode van veertien jaar tussen het schadelijk feit en het overlijden. De toepassing, in dit geval, van de door het Rekenhof gevraagde vermindering ingevolge het feit dat er meer dan 25 jaar begrepen is tussen 30 september 1919 en het overlijden, zou in strijd zijn met het door artikel 22 van de wet van 26 augustus 1947 beoogde doel, en zou trouwens niet de minste betekenis hebben. Dergelijke doctrine zou klaarblijkelijk indruisen tegen de inzichten van de wetgever wiens doel het is de overlijdensoorzaak niet volledig toe te schrijven aan de oorlog of aan de dienst in vredestijd, wan-neer dit overlijden meer dan 25 jaar na het schadelijk feit plaats heeft.

Het voorwerp van artikel 1 van onderhavig wetsontwerp is dus te preciseren, door het aanvullen van artikel 3 van de wet van 9 maart 1953, dat de in aanmerking te nemen datum voor de pensioenen van vredestijd deze van het schadelijk feit is, en niet deze van 30 september 1919.

Art. 2.

En vertu de l'article 4, § 1er, de la loi du 9 mars 1953, les faits dommageables subis par les militaires, par le fait du service effectué après le 25 août 1947, tombent sous l'application des dispositions légales en matière de pensions de réparation dont bénéficient les invalides de la guerre 1940-1945.

Ces dispositions prévoient notamment des réductions du taux de la pension d'invalidité lorsque, hormis les cas de blessures ou de traumatismes démontrent prouvés par un document étiologique relatif à une hospitalisation dans une formation sanitaire ou un établissement hospitalier, le requérant à pension a atteint 30 ans au moment du fait dommageable et a introduit sa demande de pension plus d'un an après ce fait.

Echappent cependant à ces réductions les pensions dont la demande a été introduite avant l'expiration du délai d'un an à dater de l'entrée en vigueur de la loi qui les régit (avant le 29 septembre 1948); ce délai est de 3 ans (avant le 29 septembre 1950) pour les prisonniers politiques.

D'autre part, jusqu'à la mise en vigueur de la loi du 9 mars 1953, le cumul du traitement ou de la solde avec une pension de réparation du temps de paix étant interdit, les militaires ayant subi un fait dommageable en temps de paix ne pouvaient obtenir une pension d'invalidité que s'ils étaient reconnus hors d'état de continuer à servir, ou, dans le cas contraire, lorsqu'ils quittaient définitivement le service.

Il n'en est plus de même aujourd'hui pour les invalides militaires dont le fait dommageable se place après le 25 août 1947. Ces militaires, en effet, se voient appliquer les lois sur les pensions de réparation qui, dès lors, subissent éventuellement les réductions de pension dont question ci-dessous.

A cet égard une situation inéquitable et illogique se présente pour les militaires qui n'ayant pu légalement introduire leur demande de pension sous le régime antérieur parce qu'encore en activité de service, voient, sous le nouveau régime, leur pension réduite parce qu'ils avaient atteint 30 ans au moment du fait dommageable et ont introduit leur demande plus d'un an après ce fait.

En effet, une demande de pension, selon les conditions prévues par la loi du 9 mars 1953, ne pouvait se concevoir à une époque où les intéressés étaient encore en service et où le cumul du traitement et de la pension était interdit.

Un cas récent, particulièrement typique, vient illustrer le caractère inéquitable qui peut résulter, à cet égard, de l'application de telles réductions.

C'est celui d'un militaire de carrière toujours en activité de service. Agé de 51 ans au moment du fait dommageable survenu le 6 août 1950, il a introduit sa demande de pension le 28 janvier 1954. Son invalidité a été évaluée à 25 %. Cependant, ce pourcentage sera ramené à 0 % par suite des réductions prévues, bien que le requérant ait introduit sa demande dans le délai d'un an qui suit la date d'entrée en vigueur de la loi du 9 mars 1953.

En fait, de telles situations ne peuvent se présenter que pour les militaires de carrière, les seuls à pouvoir être âgés de 30 ans au moment du fait dommageable.

Pour remédier à cet état de choses qui vient d'être exposé, le Gouvernement croit pouvoir proposer de ne pas appliquer les réductions dont question si la demande de pension a été introduite avant l'expiration du délai d'un

Art. 2.

Krachtens artikel 4, § 1 van de wet van 9 maart 1953, zijn de schadelijke feiten die zich in vredetijd na 25 augustus 1947 hebben voorgedaan, de voor de invaliden van de oorlog 1940-1945 geldende wetsbepalingen in zake vergoedingspensioenen van toepassing.

Deze bepalingen voorzien namelijk verminderingen van het bedrag van het invaliditeitspensioen wanneer, behalve in de gevallen van kwetsuren en traumatismen door een etiologisch document betreffende de opneming in een gezondheidsinstelling of een hospitaalinrichting degelijk bewezen, de pensioenaanzoeker de leeftijd van 30 jaar heeft bereikt op het ogenblik van het schadelijk feit en zijn pensioenaanvraag meer dan een jaar na dit feit heeft ingediend.

Ontsnappen nochtans aan deze verminderingen de pensioenen waarvoor de aanvraag werd ingediend voor het verstrijken van de termijn van een jaar te rekenen van de inwerkingtreding van de wet waardoor zij worden beheerd (vóór 29 september 1948) deze termijn bedraagt drie jaar (vóór 29 september 1950) voor de politieke gevangenen.

Anderdeels, daar tot bij de inwerkingstelling van de wet van 9 maart 1953 de cumulatie tussen een wedde of een soldij met een vergoedingspensioen van vredetijd verboden was, konden de militairen die in vredetijd een schadelijk feit ondergingen slechts een invaliditeitspensioen bekomen wanneer zij buiten staat werden bevonden om voort te blijven dienen of, in het tegengesteld geval, wanneer zij definitief de dienst verlieten.

Dit is thans niet meer het geval voor de militaire invaliden voor wie het schadelijk feit zich na 25 augustus 1947 plaatst. Inderdaad, op deze militairen worden de wetten op de vergoedingspensioenen toegepast, welke pensioenen bijgevolg eventueel de verminderingen waarvan hierboven sprake ondergaan.

Te dien opzichte doet zich een onrechtvaardige en onlogische toestand voor en wel voor de militairen die onder het vorig regime hun pensioenaanvraag niet wettelijk hebben kunnen indienen omdat zij nog in dienstactiviteit waren, en wier pensioen onder het nieuw regime wordt verminderd omdat zij de leeftijd van 30 jaar hadden bereikt op het ogenblik van het schadelijk feit en hun aanvraag meer dan een jaar na dit feit hebben ingediend.

Inderdaad, luidens de voorwaarden voorzien bij de wet van 9 maart 1953, kon een pensioenaanvraag niet worden overwogen op een ogenblik waarop de betrokkenen nog in dienst waren en de cumulatie van een wedde met een pensioen verboden was.

Een zeer typisch recent geval illustreert de onbillijkheid welke in dit verband kan voortspruiten uit de toepassing van dergelijke verminderingen.

Het is het geval van een beroepsmilitair die nog altijd in dienstactiviteit is. Hij was 51 jaar oud op het ogenblik van het schadelijk feit overkomen op 6 augustus 1950 en heeft zijn pensioenaanvraag op 28 januari 1954 ingediend. Zijn invaliditeit werd geschat op 25 %. Dit procent zal evenwel op 0 % worden teruggebracht ingevolge de voorziene verminderingen, niettegenstaande de aanzoeker zijn aanvraag heeft ingediend binnen de termijn van een jaar dat volgt op de datum van de inwerkingtreding van de wet van 9 maart 1953.

In feite kunnen dergelijke toestanden zich slechts voorstellen voor beroepsmilitairen, de enigen die op het ogenblik van het schadelijk feit 30 jaar oud kunnen zijn.

Om aan de hierboven uiteengezette stand van zaken te verhelpen moet de Regering te moeten voorstellen de verminderingen waarvan sprake niet toe te passen indien de pensioenaanvraag werd ingediend voor het verstrijken van

an à dater de la mise en vigueur de la loi du 9 mars 1953, c'est-à-dire, avant le 1er avril 1954.

Il propose d'étendre la même mesure aux demandes de pension introduites depuis cette date et à celles qui le seront au plus tard avant l'expiration du délai de six mois à dater de la publication de la présente loi.

Toutefois, pour répondre au vœu exprimé dans le passé par le Conseil d'Etat de voir fixer une date précise dans la question des délais, ce délai a été fixé au 1er juillet 1956.

Il s'agit là d'une mesure semblable à celle qui a été prise jadis en faveur des invalides de guerre et de ceux de la mobilisation et qui leur a donné un délai supplémentaire pour introduire leur demande de pension sans que celle-ci puisse donner lieu à réduction.

L'article 3, enfin, a pour objet de fixer l'entrée en vigueur des présentes dispositions interprétatives de la loi du 9 mars 1953 à la même date que celle de cette loi.

Tenant compte de l'avis du Conseil d'Etat sur le présent projet de loi, le Gouvernement a modifié en conséquence le projet initial.

Le Ministre des Finances,

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre des vacations, saisi par le Ministre des Finances, le 14 juillet 1955, d'une demande d'avis sur un projet de loi « tendant à préciser et à compléter la loi du 9 mars 1953, réalisant certains ajustements en matière de pensions militaires et accordant la gratuité des soins médicaux et pharmaceutiques aux invalides militaires du temps de paix », a donné le 26 juillet 1955, l'avis suivant :

L'article 2 du projet de loi, qui complète le § 1er de l'article 4 de la loi du 9 mars 1953, déclare que les réductions prévues à l'article 9, § 2, des lois coordonnées sur les pensions de réparation, ne pourront être appliquées au requérant, si sa demande de pension a été introduite valablement à l'administration des pensions militaires avant le 1er avril 1954.

Ce texte appelle des réserves au regard des intentions du Gouvernement, telles qu'elles ont été formulées dans l'exposé des motifs.

Il semble, en effet, résulter de cet exposé que le Gouvernement entend accorder un délai supplémentaire d'un an pour permettre aux intéressés d'introduire une demande de pension, sans que celle-ci puisse donner lieu à réduction.

Or, en déclarant lesdites réductions inapplicables aux demandes introduites avant le 1er avril 1954, le projet de loi accorde aux requérants le bénéfice d'un délai déjà expiré.

La chambre était composée de :

Messieurs : D. Decleire, conseiller d'Etat, président;
A. Mast et H. Buch, conseillers d'Etat;
L. Fredericq et G. Van Hecke, conseillers de la section de législation;
G. Piquet, greffier adjoint, greffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. Decleire.

*Le Greffier,
(s.) G. PIQUET.*

*Le Président,
(s.) D. DECLEIRE.*

Pour expédition délivrée à M. le Ministre des Finances.
Le 4 août 1955.

*Le Greffier du Conseil d'Etat,
R. DECKMYN.*

de termijn van één jaar te rekenen van de datum af van de inwerkingstelling van de wet van 9 maart 1953, t' is te zeggen vóór 1 april 1954.

Zij stelt voor dezelfde maatregel uit te breiden tot de pensioensaanvragen welke sinds die datum werden ingediend en tot deze welke zullen ingediend worden ten laatste vóór het verstrijken van de termijn van 6 maanden te rekenen van af de bekendmaking van de tegenwoordige wet.

Nochtans, ten einde tegemoet te komen aan de wens, vroeger reeds uitgedrukt door de Raad van State, om inzake termijnen een nauwkeurige datum te zien bepalen, is deze termijn op 1 juli 1956 vastgesteld geworden.

Het betreft hier een maatregel gelijkaardig aan deze welke destijds getroffen werd ten voordele van de oorlogsveteranen en van de invaliden uit de mobilisatie en welke hen een bijkomende termijn heeft verleend voor het indienen van hun pensioensaanvraag zonder dat deze tot vermindering kon aanleiding geven.

Artikel 3, ten slotte, heeft als voorwerp de inwerkingtreding van onderhavige verklarende bepalingen van de wet van 9 maart 1953 vast te stellen op dezelfde datum als deze van bedoelde wet.

Rekening houdend met het advies van de Raad van State over onderhavig wetsontwerp, heeft de Regering het oorspronkelijk ontwerp in de gevraagde zin gewijzigd.

De Minister van Financiën.

H. LIEBAERT.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste vacantiekamer, de 14^e juli 1955 door de Minister van Financiën verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « strekkende tot het nader omschrijven en tot het aanvullen van de wet van 9 maart 1953, houdende sommige aanpassingen in zake militaire pensioenen en verlening van kosteloze genees- en artseneikundige verzorging voor de militaire invaliden van vredestijd », heeft de 26^e juli 1955 het volgend advies gegeven :

Artikel 2 van het ontwerp, dat § 1 van artikel 4 van de wet van 9 maart 1953 aanvult, verklaart dat de verminderingen voorzien bij artikel 9, § 2, van de samengevoerde wetten op de vergoedingspensioenen op de aanzoeker niet zullen mogen worden toegepast indien zijn pensioensaanvraag bij het bestuur der militaire pensioenen vóór 1 april 1954 geldig werd ingediend.

Bij deze tekst dient voorbehoud te worden gemaakt ten aanzien van de bedoelingen van de Regering, zoals deze in de memorie van toelichting zijn uiteengezet.

Uit deze memorie schijnt immers te volgen dat de Regering aan de betrokkenen een bijkomende termijn van een jaar wil verlenen om een pensioenaanvraag in te dienen, zonder dat dit een vermindering kan medebrengen.

Door nu te verklaren dat deze verminderingen niet worden toegepast op de vóór 1 april 1954 ingediende aanvragen, stelt het ontwerp van wet voor de aanvragers een termijn open die reeds verstreken is.

De kamer was samengesteld uit :

De Heren : D. Decleire, raadsheer van State, voorzitter;
A. Mast en H. Buch, raadsherren van State;
L. Fredericq en G. Van Hecke, bijzitters van de afdeling wetgeving,
G. Piquet, adjunct-griffier, griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. Decleire.

*De Griffier,
(get.) G. PIQUET.*

*De Voorzitter,
(get.) D. DECLEIRE.*

Voor uitgiste aan de H. Minister van Financiën.
De 4e augustus 1955.

*De Griffier van de Raad van State.
R. DECKMYN.*

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Finances,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Finances est chargé de présenter en
Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont
la teneur suit :

Article premier.

L'article 3 de la loi du 9 mars 1953, réalisant certains ajustements en matière de pensions militaires et accordant la gratuité des soins médicaux et pharmaceutiques aux invalides militaires du temps de paix, est complété comme suit :

« Pour la réduction éventuelle du taux de base de la pension de veuve et d'orphelins accordée en vertu du présent article, le délai de vingt-cinq ans, dont il est fait mention à l'article 1er — B — 1° — 2e alinéa de la loi du 26 juillet 1952, portant modifications aux lois coordonnées sur les pensions militaires et aux lois coordonnées sur les pensions de réparation, prend cours à la date du fait dommageable ».

Art. 2.

L'article 4, § 1er de la même loi est complété par un troisième alinéa conçu comme suit : « Les réductions prévues à l'article 9, § 2, des lois coordonnées sur les pensions de réparation ne pourront être appliquées au requérant si sa demande de pension a été introduite valablement à l'Administration des pensions militaires avant le 1er juillet 1956. »

Art. 3.

La présente loi aura effet au 1er avril 1953, date d'entrée en vigueur de la loi du 9 mars 1953.

Donné à Ciergnon, le 10 octobre 1955.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN,

Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, HEIL.

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Financiën is gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp neer te leggen waarvan de inhoud volgt :

Eerste artikel.

Artikel 3 van de wet van 9 maart 1953, houdende sommige aanpassingen in zake militaire pensioenen en verlening van kosteloze genees- en artsenijkundige verzorging voor de militaire invaliden van vredestijd, wordt aangevuld als volgt :

« Voor de eventuele vermindering van het grondbedrag van het krachtens dit artikel verleend weduwen- en wezenpensioen, neemt de termijn van vijf en twintig jaar, waarvan sprake in artikel 1 — B — 1° — 2^e lid van de wet van 26 juli 1952, tot wijziging van de samengeordende wetten op de militaire pensioenen en van de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen, een aanvang op de datum van het schadelijk feit ».

Art. 2.

Artikel 4, § 1 van dezelfde wet wordt aangevuld door een derde lid opgesteld als volgt : « De verminderingen voorzien bij artikel 9, § 2, van de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen zullen op de aanzoeker niet mogen worden toegepast indien zijn pensioenaanvraag bij het Bestuur der militaire pensioenen vóór 1 juli 1956 geldig werd ingediend. »

Art. 3.

De tegenwoordige wet heeft uitwerking op 1 april 1953, datum van de inwerkingtreding van de wet van 9 maart 1953.

Gegeven te Ciergnon, de 10 oktober 1955.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Le Ministre des Finances,

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Financiën,

H. LIEBAERT.